

ANNE BABA TUTUMLARI

Çocuk yetiştirmede

iyi niyetle yaptığımız bir çok davranış çocuklarımıza zarar vermektedir.

NEREDE YANLIŞ YAPIYORUM?

01

Çocuğumuzun sürekli eksik ve olumsuz yönleri üzerinde durmak.

Çocuğumuzun sürekli olarak yanlışlarını eleştirerek, çocuklara olumlu davranış kazandıramayız. Hatta olumsuz davranışları pekiştirmiş oluruz. bu nedenle sürekli yanlış davranışı söylemek yerine, ondan beklediğimiz olumlu davranışları söylemek ve yaptığında pekiştirmek gerekir.

02

Aşırı ilgi ya da ilgisizlik. Çocuklarımıza tabi ki ilgi göstermeli, onlar ile zaman geçirmeliyiz. Onların duygu ve düşüncelerini önemsemeliyiz. Fakat ilgilenmek demek çocuğumuzun her istediğini yapmak, istediği her şeyi almak anlamına gelmemelidir.

03

Kuralları öğretmek ve sorumluluk için büyümesini beklemek. Kuşkusuz en fazla yapılan hataların başında gelmektedir. Çocuklarımıza kural ve sınır koymak için büyümesini beklememeliyiz. Çocuğun yaşına uygun 3-4 yaşlarından itibaren kural koymalı, sınırlarını öğretmeli ve sorumluluk vermeliyiz. Küçük yaşlarda kural konulmayan çocuklar büyüdüklerinde kurallara uymakta zorluk yaşamaktadırlar.

Anne-Baba ÇOCUK

04

Çocuğumuza, abartılı sevgi göstermek ve aşırı koruyucu tutum sergilemek. Çocuğunuza aşırı sevgi gösterdiğinizde, aşırı sevgiye ve ilgiye alışan çocuğunuz her ortamda bu sevgiyi ve ilgiyi bekleyecektir. Bulamadığında ise hayal kırıklığı yaşar. Aşırı sevgi ve ilgi gösterilen çocuklar bencil olma eğilimindedirler. Aşırı koruyucu olduğunuzda ise özgüveni gelişmez ve sorumluluk sahibi olmaz. Bu nedenle aşırı sevgi ve koruyucu tutumdan kaçınmak gerekir.

05

Özgüveni gelişsin diye verilen sınırsız özgürlük. Birçok aile çocuğunun özgüveni gelişmesi adına çocuğuna sınırsız özgürlük vermekte, sınırlar koymamaktadır. Yaptığı olumsuz davranışlar görmezden gelinmektedir. Oysaki bu tutumlar çocuğunuzun özgüveni yüksek birisi yapmaz, şımarık sınırlarını bilmeyen birey yapar.

06

Aile büyüklerinin torunlarına konulan kuralları hiçe sayması. Özellikle babaanne-anneanne-dedelerin torunlarına karşı sevgileri onlara karşı sınır koymamalarına hatta anne-babanın koyduğu sınırları çiğnemelerine neden olmaktadır. Çocuklar da bu durumu çok iyi kullanmaktadır. Aile büyükleri torunlarına sevgilerini,torunlarının her isteğini yerine getirerek ve anne-babanın izin vermediğine izin vererek göstermemelidir.

07

Çocuğumuzu TV, bilgisayar, tablet, telefon bağımlısı haline getirmek. Tabi ki hiçbir anne-baba çocuğunun bağımlı olmasını istemez. Fakat çocuklara teknolojik aletlerle saatlerce zaman geçirmelerine fırsat tanırsak onların bağımlı hale gelmeleri kaçınılmaz bir sonudur. Çocukların kendi iradeleri ile teknolojik aletleri olumlu kullanmalarını beklemek fazla iyimserliktir. Mutlaka TV, bilgisayar, telefon kullanımında **SINIR KOYUN.**

GÜVEN VERİN!

Size güvenebileceğini bilsin. Sözlerinizi tutun, tutamayacağınız sözler vermeyin. Onu koşulsuz sevdiğinizi anlatırsanız, çaresiz kaldığında, hata yaptığında, kendisini yalnız hissettiğinde güveneceği kişinin anne-babası olduğunu bilir. Sizin de ona güvendiğinizi gösterin. Tatsız durumları da size anlatmaktan kaçınmamasını sağlayın, hoşgörü gösterin, espri yapın. Hoşgörüyü ve espriyi ilişkilerinizde kullanın.

Yaşamını Paylaşın Ve Birlikte Olduğunuz Zamanı Kaliteli Hale Getirin!

Çocuklarınızla zaman geçirin, onlarla oynayın, konuşun, spor yapın, yemek yiyin. Unutmayın! Çocuklar sizinle zaman harcarken, sizi örnek alarak, yeni ve doğru davranışlar öğreneceklerdir.

Bu anne babalar çocuklarını sık sık başka çocuklarla kıyaslar, çocuğun yaptığı şeylerde kusur bulmaya meyillidirler. Başarısı ölçüsünde çocuğa sevgi gösterisinde bulunur.

- Çocuk kendi doğal içgüdüleri ve ağır kurallar arasında sıkışıp kalmış ve sürekli bir iç çatışma halindedir. Bir yandan anne ve babasına karşı doğal bir sevgi besler, bir yandan nefret duyar.
- Aşırı hırslı, atak, başarısız, çekingen ve yaşam sevincinden yoksun bir kişilik geliştirebilir .
- “Nasıl olsa başaramıyorum.” diyerek anne babasının beklentisine cevap vermekten vazgeçebilir ya da anne babasının beklentisine cevap verebilecek güce sahip olsa da beklentilere cevap vermez.

TUTARSIZ ANNE-BABA TUTUMU

Anne ve babanın çocuk eğitiminde birbirinden farklı tutumlar sergilemesi ya da her birinin zamana, yere ya da duruma göre değişen farklı tutumlar sergilemesidir. Bu durumu etkileyen faktörlerin başında anne-babanın kendi yetiştirilme tarzı gelmektedir.

- Tutarsız anne baba tutumunda kuralların ne zaman, nerede uygulanacağı önceden belirlenmemiştir. Çocuk hangi davranışa nasıl tepki alacağını önceden kestiremez.

Yapılan araştırmalar tutarsız anne baba tutumları ile yetiştirilen çocukların, daha tutarlı biçimde yetiştirilen çocuklara oranla yaptırma daha fazla direnç gösterdiklerini, umursamaz ve saldırgan davranışlarda bulduklarını göstermektedir. Ayrıca bu çocuklarda olumsuz tutumların değişmesi diğer çocuklara oranla daha güçtür.

- Doğru olanı yapmak yerine, “Ne yaparsam cezadan kurtulurum?” diye düşünür. Bu çocukta saldırgan ve olumsuz davranışların değiştirilmesi kolay olmamaktadır.
- Hangi davranışın doğru, hangi davranışın yanlış olduğunu öğrenemez. Ne zaman, nerede, ne yapacağını bilemezler.
- Davranışlarına daha çok anne-baba-otoritenin durumuna göre yön verirler.

KABUL EDİCİ, GÜVEN VERİCİ, DEMOKRATİK ANNE BABA TUTUMU

Anne baba davranışları ile çocuğa uygun birer modeldir. Çocuğa yol gösterir, alternatif sunar, ama alacağı kararlar konusunda serbest bırakır, seçim çocuğa aittir .

- Ailede herkes birey olarak kabul görmekle birlikte görevler ve sorumluluklar bellidir.
- Aileyi ilgilendiren kararlar birlikte alınır. Ço-

- çocuk aile için kararlarda fikir sahibi olmakta ve de sürecin içerisinde aktif rol almaktadır.
 - Anne baba birbirlerine ve çocuklarına karşı olan duygularında net ve açıktır.
- Böyle bir ortamda büyüyen çocuklar;
- Demokratik ve güven verici bir ortamda yetişen çocuk, kendine ve çevresine saygılı, sınırları bilen, kendi kararlarını alabilen bunun yanında başkalarının haklarına da saygı gösteren birey adayı olacaktırlar.

AŞIRI KORUYUCU ANNE-BABA TUTUMU

Anne babanın aşırı derecede koruyucu tutumu, çocuğu gereğinden fazla kontrol etmesi ve koruması anlamına gelir.

Araştırmalar, annelerin babalara göre daha koruyucu davrandığını ortaya koymaktadır.

Aşırı Koruyucu Anne Baba Tutumunun

Çocuğun Kişilik Yapısına Etkisi

- Aşırı koruyucu olan bu aileler, çocuğun yapması gereken her şeyi onun için yaparlar. Kendi başına karar vermekten aciz, bağımlı bir kişilik yapısı geliştirmelerine neden olabilirler.
- Bu tutumda çocukla ilgili her karar, çocuk adına aile tarafından alınır. Bu nedenle çocuğun karar alma ve seçenekleri değerlendirme becerileri gelişemez.
- Bu tutumla yetişen çocukların bazıları utanç ve çekingen bir kişilik geliştirir. Bazıları ise inatçı, aşırı otoriter, etrafındaki kişilerin haklarını, isteklerini dikkate almayan, onları kullanan, sorumsuz, şımarık bir kişilik geliştirebilir.

AŞIRI HOŞGÖRÜLÜ ANNE BABA TUTUMU

- Çocuğa neyi yapıp neyi yapmaması gerektiği anlatılmaz. Hiçbir zaman kesin kurallar belirtilmez.
- Çocuğun her istediğini yerine getirmek için büyük çaba harcanır. Aile, çocuk merkezlidir. Çocuk anne babayı yönetir.

Bu tutumla büyüyen çocuklarda;

- Her istediğinin, istediği an, başkası tarafından yapılmasına alışır; kural ve sınır tanımaz.
- Her istediği hemen yapıldığından, duygu / istek ve dürtülerini denetlemeyi, sabır göstermeyi öğrenemeyebilirler.
- Sosyal ortama girdiklerinde ve her dediklerinin olmadığını gördüklerinde hayal kırıklığına uğrar, kendi kabuklarına çekilebilir ya da agresif olabilirler.

AŞIRI OTORİTER VE REDDEDİCİ ANNE-BABA TUTUMU

Otoriter ve reddedici anne baba tutumunda çocuğa aşırı baskı ve disiplin uygulanır. Çocuğun kişilik yapısı, ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmadan kurallar koyulur ve bu kurallara istisnasız itaat etmesi beklenir.

Çocuğun en ufak yaramazlığı bile ağır cezalar ile sonuçlandırılır. Çocukları ile iletişimi oldukça yetersiz, **soğuk ve serttir.**

Bunun sonucunda;

- Çocuk; sürekli kusurları görüldüğü için streslidir ve hata yapma olasılığı artar. Hata yapan kişileri affetmekte, hoşgörülü olmakta zorluk yaşar

- “Gizli karşı koyma” davranışı gösterebilir. Birileri yokken(anne-baba-otorite) kuralları hiçe sayarak hatta zarar verici davranışlarda bulunabilir.

MÜKEMMELİYETÇİ ANNE-BABA TUTUMU

Mükemmeliyetçi anne babalar, çocuklarının gösterdiği başarıyı yeterli bulmayan, çocuklarından hep daha fazlasını bekleyen anne babalardır.

